

omschrijving zal de rechter in staat gesteld worden, de waarheid te zeggen. Zal hij dat inderdaad? Ik vrees, dat het middel niet baten zal, wanneer de richting in twijfelachtige gevallen blijft bepaald worden door „het intuitief aanvoelen, het Rechtsinstinct” van den rechter. Integendeel. Crescit indulgens sibi dirus hydrops. Wanneer de ver-
 ruimde wettelijke omschrijvingen nog zouden hinderen, zal het rechtsinstinct zijn oude functie blijven uitoefenen, ook buiten de grenzen die de wet zich nog veroorloven zou te trekken. Wanneer er „onware vonnissen” voorkomen, wanneer het rechtsinstinct bij rechterlijke beslissingen de rol speelt die Taverne beschrijft — het wordt door meer dan één rechter bevestigd — schijnt mij de opmerking van Grünhut juist, dat deze psychologische beschrijving niet afdoet aan het rechtskundig karakter van de rechtstoepassing door den rechter, welke niet mag gaan buiten hetgeen met objectieve mogelijkheid uit de wet kan worden afgeleid en in de omstandigheden van het concrete geval strookt met den zin van de wet en van de rechterlijke beslissing ⁸⁹⁾.
 Daaraan vast te houden is beter dan door verwatering van de wettelijke omschrijving het strafrecht, dat vastheid bezitten moet, vloeibaar te maken. Wanneer de regel nulla poena sine lege wordt gehandhaafd, moeten de wettelijke omschrijvingen, die erover beslissen, welk onrecht wel en welk niet moet worden gestraft, klaar en duidelijk blijven.

Maar moet de regel gehandhaafd blijven? ?

Steeds zijn er stemmen geweest die zijn waarde in twijfel trokken, die oordeelden, dat hij meer kwaad dan goed sticht. Karl Binding is de meest bekende van die bezwaardenen. Wij zagen reeds, dat in den jongsten tijd de oppositie tegen den regel in Duitschland belangrijke vorderingen maakte, die tot vernieuwde overweging aanleiding geven.

Een indrukwekkende veelheid van argumenten wordt door de tegenstanders in het veld gebracht. Bestreden wordt de principiële grondslag van den regel. Betwist wordt zijn practisch nut. Op schadelijke gevolgen, die hij